

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri nr.119, MD 2012 Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373 22) 251-451, fax (+373 22) 234-047
www.cec.md, e-mail: info@cec.md

proiect

CODUL DE CONDUITĂ privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023

Noi, reprezentanții partidelor politice, blocurilor electorale, candidaților independenți, pe de o parte, și reprezentanții mass-media, pe de altă parte, în conformitate cu art. 27 din Codul electoral, conștienți de importanța alegerilor pentru consolidarea unei societăți democratice, interesați de desfășurarea procesului electoral într-un mod democratic, ghidați de necesitatea depășirii climatului de neîncredere între concurenții electorali, recunoscând principiile egalității și nediscriminării stabilite de legislația națională și standardele internaționale, hotărâți să consolidăm garanțiile pentru desfășurarea unor alegeri libere și corecte, în procesul de desfășurare și reflectare a campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, am convenit asupra următoarelor:

Art. 1. Obiectul de reglementare

Codul de conduită privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale, denumit în continuare cod, reglementează normele de conduită pentru concurenții electorali și reprezentanții mass-media implicați în procesul desfășurării și reflectării campaniei electorale.

Art. 2. Semnatari

În sensul prezentului cod, noțiunea de „semnatar” include:

- a) concurenții electorali: candidații pentru funcția de primar și consilier în consiliul local, care au semnat prezentul cod;
- b) reprezentanții mass-media care au semnat prezentul cod;
- c) alți subiecți implicați direct sau indirect în campania electorală și care au semnat prezentul cod.

Art. 3. Obiective

Obiectivele prezentului cod urmăresc să asigure:

- a) desfășurarea unei campanii electorale corecte, în condiții de concurență egală;
- b) informarea obiectivă a alegătorilor asupra proceselor electorale;
- c) libera participare politică în campania electorală;
- d) respectarea demnității participanților în campania electorală;
- e) neadmiterea partizanatului politic din partea mass-media;
- f) neadmiterea discriminării, violenței, sexismului sau a oricărei alte forme de intoleranță în campania electorală;
- g) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între semnatarii în campania electorală.

Art. 4. Principii generale

Fiecare semnatar în campania electorală se va baza pe următoarele principii:

- a) respectarea normelor legislației electorale și prevederilor prezentului cod;
- b) informarea corectă și obiectivă a alegătorilor despre semnatarii și platformele lor politice;
- c) respectarea dreptului alegătorilor de a participa la vot în baza propriilor convingeri și a informației obținute;

- d) respectarea principiului egalității de șanse și al nediscriminării, inclusiv sub aspectul dimensiunii de gen și al respectării egalității pentru persoanele cu nevoi speciale, al neadmiterii, violenței și sexismului față de alți concurenți electorali sau față de oricare alte persoane sau grupuri;
- e) evitarea intimidărilor și periclitarea actului de exprimare liberă a votului;
- f) evitarea coruperii prin orice metode și sub orice formă a alegătorilor;
- g) excluderea tratamentelor privilegiate față de concurenții electorali în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin. Orice persoană implicată în procesele electorale, indiferent de statutul său, nu trebuie să abuzeze de resursele administrative legale, instituționale, media etc., în sprijinul sau împotriva oricărui partid politic sau candidat la funcția de primar și/sau consilier în consiliile locale;
- h) creșterea capacităților partidelor politice, concurenților electorali, precum și altor subiecți implicați direct sau indirect în campania electorală, în gestionarea resurselor financiare utilizate în campania electorală și asigurarea informației privind identitatea donatorilor și transparența veniturilor și cheltuielilor efectuate în această perioadă.

Art. 4/1. Discursul public în campanie electorală

- 1) Fiecare semnatar se obligă să nu folosească la adresa concurenților electorali sau oricăror altor persoane exprimări sau limbaj sexist sau care poate incita la ură și/sau instiga la discriminare în cadrul perioadei electorale și/sau în materialele de agitație electorală, în discursurile publice, la posturile tv și radio, atât tradiționale, cât și cele noi (on-line), sau în orice alte apariții publice în campania electorală.
- 2) Prin limbaj sexist sau care poate incita la ură și/sau instiga la discriminare se are în vedere orice formă de sexism, incitare la ură sau discriminare reglementată de legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Art. 5. Implementarea prevederilor prezentului cod

Fiecare semnatar va lua măsuri necesare pentru:

- a) informarea și convingerea membrilor, persoanelor de încredere și susținătorilor să nu admită încălcarea prezentului cod;
- b) neadmiterea eventualelor abuzuri legate de invocarea neîntemeiată sau falsă a violării prezentului cod de către semnatori;
- c) asigurarea respectării integrale a prezentului cod și a legislației în vigoare.

Art. 6. Desfășurarea campaniei electorale

(1) **Fiecare semnatar va respecta:**

- a) drepturile, libertățile și demnitatea altor semnatori și ale alegătorilor;
- b) libertatea presei, inclusiv dreptul de a monitoriza organizarea și desfășurarea alegerilor;
- c) drepturile și libertățile observatorilor acreditați.

(2) **Fiecare semnatar:**

- a) **nu va** crea obstacole jurnaliștilor aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- b) **nu va** obstrucționa campaniile electorale desfășurate de alți semnatori;
- c) **nu va** publica materiale false, denigratoare, sexiste și defăimătoare la adresa altor semnatori;
- d) **nu va** împiedica alți semnatori să difuzeze sau să afișeze materiale de agitație electorală în locurile special amenajate pentru afișaj electoral;
- e) **nu va** deteriora sau nimici materialele de agitație electorală ale altor semnatori;
- f) **nu va** împiedica alți semnatori să desfășoare întruniri sau manifestații cu caracter electoral;
- g) **nu va** împiedica cetățenii să participe la întrunirile sau manifestațiile altor semnatori;
- h) **nu va** desfășura agitație electorală în localurile de culte religioase și în instituțiile de învățământ în timpul orelor de curs;
- i) **nu va** oferi bani, bunuri sau alte avantaje patrimoniale cetățenilor în timpul campaniei electorale cu scopul de a-i determina să voteze sau să nu voteze un anumit concurent electoral sau să se abțină de la votare, să-și înainteze sau să-și retragă candidatura;

- j) **nu va** induce în eroare alegătorii, insuflându-le că secretul votului nu va fi păstrat, iar alegerile vor fi falsificate;
- k) **nu va** admite implicarea directă sau indirectă în agitația electorală a cultelor religioase sau părți componente ale acestora, persoane oficiale străine, instituții de stat sau autorități publice de peste hotare, organizații internaționale, precum și atribuțiile partidelor politice declarate neconstituționale;
- l) **nu va** admite implicarea autorităților și resurselor administrative ale organizațiilor și instituțiilor publice sau private pentru a influența opțiunile alegătorilor și intențiile de participare contrar voinței acestora;
- m) **nu va** admite transportul organizat al alegătorilor către secțiile de votare;
- n) **nu va** admite acțiuni de imixtiune în activitatea organelor electorale;
- o) **nu va** întreprinde acțiuni de discriminare sau de violență față de concurenții electorali sau alegători, inclusiv violență pe bază de gen;
- p) **va** oferi în condiții de egalitate acces și reprezentare în dezbaterile electorale pentru femeile și bărbații candidați, inclusiv în emisiuni difuzate în prime time;
- r) **nu va** incita la ură, discriminare sau violență, nu va folosi limbaj sexist și nu va încuraja astfel de comportamente în raport cu alți concurenți electorali, susținătorii acestora sau oricare alte persoane;
- s) **va** respecta egalitatea de gen, drepturile omului și incluziunea socială și va reflecta aceste aspecte în materialele de informare în masă.

Art. 7. Conlucrarea cu subiecții electorali

Fiecare semnatar va conlucra cu:

- a) funcționarii electorali pentru a asigura:
- investigarea cazurilor referitoare la violarea legislației electorale;
  - investigarea cazurilor de violență, sexism, incitare la ură și/sau de discriminare pe orice criteriu în procesul electoral;
  - decurgerea procesului votării fără incidente;
  - libertatea alegătorilor în vederea realizării dreptului de a participa la alegeri;
- b) observatorii acreditați pentru crearea unui mediu favorabil controlului legalității procedurilor electorale;
- c) semnatarii pentru întreprinderea măsurilor de păstrare a secretului votului și asigurarea integrității procesului electoral.

Art. 8. Rezultatele alegerilor

Fiecare semnatar va accepta rezultatele alegerilor sau le va contesta în modul stabilit de legislația în vigoare.

Art. 9. Monitorizarea

- (1) Monitorizarea respectării prezentului cod va fi efectuată de către semnatari.
- (2) În cazul în care semnatarii vor încălca prezentul cod, Comisia Electorală Centrală și consiliile electorale de circumscripție municipale/raionale, la sesizarea a cel puțin 1/4 (o pătrime) din semnatari, va convoca în dezbateri reprezentanții semnatarilor și mass-media. Comisia Electorală Centrală va da publicității încălcările comise de către semnatar pentru dezaprobarea comportamentului deviator.

Art. 10. Intrarea în vigoare

- (1) Prezentul cod se semnează de către părți la consiliile electorale de circumscripție municipale/raionale.
- (2) Semnatarii implicați în campania electorală se obligă să respecte prezentul cod de conduită.
- (3) Prezentul cod intră în vigoare pentru fiecare semnatar din momentul semnării lui și este valabil până în ziua în care rezultatele finale ale alegerilor vor fi confirmate de consiliile electorale de circumscripție municipale/raionale.

Părțile care semnează prezentul cod de conduită:

Din partea concurenților electorali	Data	Semnătura
Din partea mass-media	Data	Semnătura
